

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva 80 fillér.

Vidékre postán 1.40 kor.

Egyes szám ára 2 fillér.

Megjelenik mindennap.

KOLOZSVÁRI HIRLAP

FÜGGETLEN NAPILAP.

Egy négyszögcentiméternyi hirdetés ár 8 fillér. — Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Apró hirdetés 60 fillér.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Főszerkesztő: **Dr. ÓVÁRI ELEMÉR.**Felelős szerkesztő: **CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY.**

Kiméletes háboru.

Kolozsvár, szept. 19.

Régen a harcos igen nagyon félt, nehogy az ellenség kezébe juttassa a kegyetlen végzet. Ha a kezét levágták, a fogával harapott és küzdött, marakodott, míg csak ki nem aludt belőle az utolsó szikrányi élet, Mert mint hadifogoly, szerfölött rossz sorsnak nézett eléje. Karóbahuzás, felakasztás, megégetés, rabszolgaság és más e fajta több mérsékelt kellemetes sors között válogathatott.

Ma ellenben, ha háboru van, a tábornoktól az utolsó közlegényig, mindenkinek kutya rossz dolga van, egyedül a hadifoglyok urak. A szabad katona napon izad, esőben ázik, elcsigázottan masirozik s minden percen várhatja a halált. A hadifogoly ellenben békés vidéken nyugodalmasan pipál s amíg a csatatéren pihenés nélkül öldöklök egymást a hadviselők, ő az őreivel kártyázik. Ezek után méltóztassék eldönteni, az a katona okos-e, aki elsüti a puskát, vagy az, aki még idejében barátságosan átadja az ellenségnek.

Humanisták büszkéek erre, mert úgy hirdetik, hogy ime: az emberies érzés a háboruzás borzalmi között is jogot viv ki magának. Államok és nemzetek halálosztó szándékkal egymás ellen törhetnek, de ember nem hóhéra az embernek.

Két tény bizonyítja, hogy ez a tiszteletre méltó humanizmus a keleti harctéren is virul s a XX-ik század dicsőségére áldásos gyümölcsöket terem.

Az egyik az, hogy mind a két fél versenyez egymással abban, hogy a hadifoglyokat jó bánásmódban részesítse. Japánban Jamasaki Misvaki kezdeményezésére „hadifoglyokat védő egyesület” alakult, melynek célja, hogy a nagyközönség támogatásával a fogságba esett oroszok szükségleteiről gondoskodják. Ez az egyesület a brüsszeli „Nemzetközi szociálista Központ” irodája révén támogatás kéréssel fordult az egész világ emberbarátaival. A francia-porosz háboruban egész sereg hasonló egyesület munkálkodott azon, hogy a sajnálatra méltó foglyok napjait mulatságossá és gyönyörűséggel teljessé tegye.

A harcoló felek gyöngéd lelkületét és kölcsönös jóakarátát ezen kívül még az is bizonyítja, hogy olyan golyóval lövöldöznek egymásra, melylyel „nem halálos eredményeket akarnak elérni, csak azt, hogy az ellenséges katonák jó időre harc képtelenné váljanak”. Ugy az orosz, mint a japán sebesültek tekintélyes százaléka meggyógyul. Az új golyók nem roncsolják rettenetesen szét a sebesültek szervezetét, csak gyöngéden, finoman kilyukasztják. A katona egy darab időre nyomorék lesz, hadifogságba kerül. Itt Jamasaki ur és társai gondoskodnak arról, hogy jó ápolásban, előzékeny ellátásban részesüljen. Amire vége a háborúnak, ép, egészséges emberek lesznek, meg sem látszik rajtuk, hogy valamikor lyukasok voltak. Történnék ugyan sajnálatos esetek, mikor a golyó tulon-tul jól talál. Loajongnál például huszezer orosz és huszezer japán, dacára az ellenfél kiméletének, tökéletesen elhalálozott. De az ilyen szomorú esetek a háboru véletleneitől elválaszthatatlanok.

Az ember azt a bünt, hogy adáz vérvív indulattal mészárolja a hozzá hasonlót, ime szemforgató hypokritasággal tetőzi. Humanizmus és háboru kevésbé fér össze, mint a tűz és víz egymással. Az emberiség vagy megért odáig, hogy a magához hasonlóban szereti és tiszteli az embert, vagy nem, ha igen, el kell tűnie a föld színéről minden háboruságnak, mely ennek az emberies érzésnek teljes megtagadása. De addig, amíg kartácsos és srapel-lel lövöldözünk élő tömegre, ne hivalkodjunk humanista érdemekkel. Az, hogy a foglyokat nem huzzuk karóba, negatív érdem, a golyók kiméletes voltában való büszkélkedés pedig számárság. Az a sioux indiánus, aki ha legyőzte, becsületesen megskolpolja az ellenfelét borzalmas ellenség, de legalább őszinte ember. A mai rendszer azonban, amikor a lelkiismeret némi feszélyezését elnyomandó, kegyes emberszerető frázisok és pözök közt robbantjuk, öldökljük embertársainkat — undorító és nevetséges volna, ha nem lenne annyira szomorú.

Megbolygatott hercegi sir.

A londoni lapok egy csaknem hihetetlen bűn kísérletéről hoznak jelentést. Ugy látszik, hogy több gonosztevő megfoghatatlan okokból megkísérlette, hogy Slezvig-Holsteie Keresztély herceg sirját meggyalázzák és holttestét elrabolják. A herceg Pretoria mellett temették el, ahol a háboru folyama alatt hagymáz következtében meghalt.

Az elhunyt herceg anyja leányával, Slezvig-Holstein Lujza hercegnővel utban van Pretoria felé, hogy egyetlen fia sirját meglátogassa. Jelenleg Fokvárosban időzik és éppen Pretoriába készül elutazni.

Szeptember 8 án reggel azt vették észre, hogy ismeretlen tettesek vasszerszámokkal a siron nyilást iparkodtak vájni, mely már a koporsóra fölhalmozott kövekig ért. A gonosztevőket munkájukban nyilván megzavarták, úgy hogy a sirgyalázást be-szüntették.

Azt hiszik, hogy a rendőrség ismeri a bűntény tervezőjét, noha még eddig senkit sem fogtak el: sőt arról is lenne tudomása, hogy már augusztus havában három ausztráliai készült a hullát elrabolni. Tervük az volt, hogy a koporsót a hegyekbe viszik és ott rejtik el. Így akarták megszerezni a jutalmat, melyet hitük szerint a hulla fölfedezője számára ki fog-nak tűzni.

Egyébként az elmúlt héten más kísérlet is történt, hogy a herceg holttestét sirjából eltávolítsák. De a hatóság azt hitte, hogy a merénylők a kísérlettel beérik és elhallgatta az ügyet.

Attól tartanak, hogy ez az esemény, a délafrikai helyzetet nagyon megrontja, mert új táplálékot ad a régi fajgyűlöletnek, noha bizonyos, hogy a hollandusok éppen olyan távol állnak a bűnténytől, mint az angolok.

Robinson jubileuma.

E hónap 10-én volt 200 esztendeje annak, hogy Salkirk matróz, akinek viselt dolgaiból Defoe Dániel a gyermekirodalom halhatatlan regényét megalkotta, partra lépett a Juan Fernandez szigeten. Ez a jubileum, amely Robinson barátait bizonyára érdekli, ismét aktualissá teszi azt a kérdést: melyik volt az igazi Robinson? Az angol lapok ismét vitatkoznak a talány fölött, mert két Robinson is van: a Selkirk nevű matróz kivül egy moszkito-indiánus is esztendőket töltött a Juan Fernandez szigetén, még pedig jóval korábban, mint Selkirk.

Dampier, a híres hajós meséli el ennek a moszkito-indiánusnak a

történetét. Az eset az angol és spanyol konfliktus idején történt 1680-ban. Egy angol hajó megállott a Juan-Fernandez szigeténél, hogy ott vadászatot tartson friss peccenyére. Mialatt a hajó a sziget öblében horgonyzott, három spanyol hajó jelent meg a látá-táron. Az angol hajó sietve felvonta vitorláit s elmenekült. Anynyira sietett azonban a szigettől való távozással, hogy egyik emberét, egy moszkito indiánust, aki az erdő bensejében volt vadászatban, ott kellett hagynia. Ez az otthagyt ember a karai tenger táján élő moszkito-indiánusok fajához tartozott s nagy ügyessége miatt kapott alkalmazást az angol hajón.

Ez a moszkito-indiánus az ősi típusa Róbinzonnak. Három évnél hosszabb ideig élt ott a szigeten. Csak 1684. tavaszán mentette ki szigetbörtönéből az angol hajó, amikor újra arra a tájakra került. Az angol hajó parancsnoka, Cowley kapitány 1684. március 22 én jött a Tüzföldről s utba ejtette a kecskék szigete, amint Juan-Fernandez szigetét nevezték. Ott horgonyt vetett s kutatást indított a moszkito után. Az indiánus azonban észrevette az érkezteteket és felismerve azokban az angoljait, hozzájuk sietett. Három évi magányában több ízben látott spanyol hajókat közeledni a parthoz, de elrejtőzött, mert félt a spanyoloktól, akik megölik az emberi vadnak minősített indiánusokat. Amikor Robinson magára maradt a szigeten, megvolt a puskája, kevés lőpora és ólom. A lőszerét aztán elfogyott s a puskája csövéből készített mindenféle hasznos tárgyat: halász-horgot, kést, fűrészt, tűt. A lakatlan szigeten kunyhót épített magának s megszelídített kecskét táplálták. Történetét Cowley kapitány elmesélte otthon, Angliában s állítólag ebből merítelte Defoe Dániel az ő regényének tárgyát.

Érdekes szerelmi történet.

Hogy Lujza főhercegnő romantikus szerelmi története és leguóbbi szökése sok szerelmes leányszívben keltett rokonérzelmeket, igazolja az az érdekes szerelem történet, amelyről, székesfehérvári tudósítónk ad hirt s amelyről most egész Fehérmegyében érdeklődéssel beszélnek.

Fejérmegye egyik általános ismert földbirtokosának, M. A.-nak feltűnő szép ifju leánya szerelemre lobbant K. I., a község jó módú segédjegyzője iránt, aki szintén teljes mértékben viszonozta ezen érzelmeiket. Az ifju szerelmesek boldogulása elé azonban nagy akadály gördült: a szülők ellenkezése. Ezek észrevették a fiatalok titkos epekedését és szigorúan ráparancsoltak a fiatal leányra, hogy hagyjon föl okatlan szerelmével. Ettől

fogva a fiatal szerelmesek csak titokban találkozhattak.

Meglopták az éjjel s a kastély parkjának egyik lombos fája alatt egymás keblére borulva panaszták el sorsuk reménytelenségét. Az ilyen titkos találkozásoknak végre az lett az eredménye, hogy elhatározták, hogy megszöknek a szülői háztól. A szerelmes lovag szötte a tervet, amelyet az elmúlt pénteken az éj sötét leple alatt végre is hajtottak. Mikor elcsendesedett a kastély körül minden, egy titkos jeladásra megjelent a remegő fiatal leányka s az izgatottan várakozó szerelmes lovagja karjaiba vetette magát. Aztán gyorsan fölszálltak a közelben várakozó kocsira, mely egyenesen Székesfehérvárra vitte őket. Ott még azon éjjel betértek egy fogadóba, melynek kicsiny szobáját csakhamar az ifjú szerelmesek áradzó boldogsága töltötte meg. Ez alatt otthon észrevették a szökést. A szigorú apa gyorsan lovat nyergeltetett s nemsokára egy huszár vad iramban vágatott a poros országúton Székesfehérvár felé. Az apa üzenetét vitte (ő maga már idős ember) a rendőrséghez, hogy kutassa föl a szökevényeket. A boldogtalan anya is kocsira ült s behajtatott Székesfehérvárra. A rendőrség hamar kikutatta a szerelmeseket, akik a kora reggeli órákban már Simon Sándor rendőrkapitány hivatalos szobájában szemlélve és szivdobogva várták sorsuk fordulását. Ott volt az édesanya is, aki fájdalommal, siró hangon korholta leányát:

— Mit tettél, mit tettél ilyen szégyent!

— Miért volna ez szégyen! — tört ki a szerelmes lovag — hiszen elveszem feleségül a leányát.

— Elveszi? Aztán ugyan miből tartaná el a feleségét?

— Hát ott élünk maguknál. . . vezetem a gazdaságot, ugyis arra születtem . . .

— Mamuskám édes — szólt meg lágyan a leányka — ugye megteszed . . . szófogadó engedelmes gyermekeid leszünk, nő ugye megteszed? . . .

Még a kapitány szive is ellágyul a szép beszédre, hát hogyan ellenkezett volna tovább az anya.

— Jól van! — jelentette ki végül a kapitány — de az esküvőt már holnap megtartjuk.

— Elfogadjuk — hangzott kórusban s a kapitányság szobájából már kart-karba öltve, boldogságtól sugárzó arccal, mint eljegyzett mátkapár távoztak a szerelmesek. E hó 11-én diszpenzációval tényleg meg is történt a fiatalok egybekelése.

Boulevard-jelenet.

Párizsból írják ezt az esetet: Egy fiatal tőzsér, aki másfél évvel ezelőtt megnősült, a házassága első esztendejének végén megismerkedett egy szép félvilági hölgyel, ki a mille Blache de Rouvrai „művésznevet“ használja. Az ismerkedés csakhamar azzá fejlődött, amivé Párizsban az ilyen kalandok fejlődni szoktak. Immár hat hónap óta rejtegette titkát a férj a felesége előtt, hanem a mut héten arra a gondosatra jutott, hogy nem élvez elegendő szabadságot s pompás dolog volna, ha néhány napot amúgy igazi párizsi módra élvezhetne. Csütörtökön este a gondolat

tervvé alakult s a fiatal bankár tudtára adta feleségének, hogy egy nagy bányavállalat tanulmányozása véget el kell utazzon Brüsszelbe. Az utazás azonban csak Blache kisasszony lakása ajtajáig terjedt. Másnap délután az elhagyott feleség a Boulevard des Italiens mentén haladt s épen azon gondolkodott, hogy mint töltheti az ő drága uracska az idejét a belgák fővárossában, amikor meglepetten megállította egy jelenség. A boulevard sarkán, a hol a rendőr fehér pálcájával megállítja a kocsisort, hogy az ut kersztezésnél szabályozza a közlekedést, a feleség meglátta egy megállított kocsi s a férjét egy feltűnően elegáns és szép hölgy oldalán ülni. A kocsi — hála a rendőr pálcikájának — nem roghatott tovább s az asszony villámsebességgel a kocsi oldalát értte.

— Szály ki, azonnal szály ki! különben utcai botrányt csinálók — monda az urának.

A férj kínos helyzetében belátta, hogy engedelmeskednie kell kiszállt a kocsiból. A kedvese azonban nem nyugodott meg a dologban oly egy könnyen. Éktelen haragjában, amiért a feleség megzavarja a multságát, kiugrott a kocsiból és nekiesett az asszonynak. Mivel revolver, tör vagy vitriol nem volt a kezéigében, kihuzta többé-kevésbé festett hajából a kaleptjét és azt beleszurta az asszony arcába. A hölgy a fájdalom és izgalom hatása alatt ájultan esett össze; azután rendeteg tömeg assisztálása mellett haza szállították. A harcias Blanche kisasszony természetesen a rendőrségre kísérték, ahol jegyzőkönyvbe foglalák a történeteket.

Ez az eset imént példát arra, hogy újabbban mennyire mániája lett a párizsi nőknek a drámai jelenetek röktönzése. Az idegesség valóságos furiává izgatja őket s ilyenkor bámulatos gyorsan csapnak át a vérengzésbe. Csaknem naponta történnek Párizsban ilyen drámák, amelyekben vérengző szerepet nők játszanak.

Sardou és a hóhér.

A francia hóhér, a híres Deiler a napokban meghalt. A nevezetes halott koporsója körül fölcsapott az anekdoták árja. A Figaro ezt a történetét meséli:

Sardou, a jeles színíró lakásán megjelent egy napon egy ismeretlen ur és bemutatkozott:

— A hóhér vagyok.

Képzhetők, mekkora volt az író meglepetése.

— Csak nem értem jött? — kérdezte keserű humorral.

— De igen, uram; önért jöttem . . . meghívom a holnapi kivégzéshez. Bizonyára érdekelni fogja ez a látvány ön, aki annyi drámát írt.

Másnap egy Troppmann nevű gyilkost végeztek ki s a borzalmas látványra csakugyan elment Sardou. Amikor a kivégzés helyére érkezett, a hóhér már várta s udvariasan odakalauzolta a szomorú híru nyaktílohoz.

— A nagy forradalom megénekelőjét kétségkívül érdekli ez a szerszám, mondta Deibler. Hanem ön talán nem tudja, hogy én tökéletesítettem a gépet, amelyet Huillotine mester szerkesztett.

Sardou közeledett a géphez és a hóhér rendre megmagyarázta

néki a szerkezetet. Körülvezette, megtapintatta, mozgatta előtte; szóval az író tisztába jött a mechanizmussal.

Ebben a pillanatban barátságos női hang szólalt meg Sardou mögött.

— Jó napot, Sardou ur!

Az író visszahőkölt, mikor az egyik hóhérsegéd, aki női hangon megszólalt, a kezét nyújtotta.

— Ne féljen uram — magyarázta Geibler mester . . . ez a feleségem.

Csakugyan felesége volt, aki nagyon szeretett az ura mesterségénél jelen lenni s hogy ez lehetséges legyen, asszisztált neki . . .

A következő pillanatban másik meglepetés érte az író. Férfihang üdvözölte:

— Jó napot Sardou ur!

Deibler egyik segédje volt. Sardou mosolyogva látta, hogy e helyen is mily jól ismerik s barátságosan felelte:

— Jó napot, Sardou ur!

De a legény tovább szötte a társalgást:

— Nem emlékszik reám, uram? Sardou bizony nem emlékezett a hóhérlegényre.

— Hát honnan ismerném önt?

— Hiszen játszom a darabjában . . . statiszta vagyok. De hát rosszul fizetnek és ezt a mellékfoglalást kellett vállalnom.

Talmi báró és egy színésznő regénye.

Békés-Gyulán, mint onnét írják — az ott időző színtársulat egyik koristanőjének szerelmi regénye foglalkoztatja most Békésmegye székhelyének lakosságát. Dombi Margit, egy varázsszerű kékszemű koristaleány azt hitte, hogy a színpadról ő is méltóságos asszony lesz és hitt annak az elegáns ifjú embernek, aki báró Skersnek mutatkozott be neki. A báró egy heti élet-halálra kurizálás után meghódította a korista leányt, aki pár nap előtt a próbán már meg sem jelent, hanem Janovics Jenő direktorhoz a következő lakonikus levelet intézte:

„A báró megkérte a kezemet.

Nem tagadom, nem haboztam. Igent mondtam és követtem őt. Engedjen meg, hogy önt bucsu nélkül elhagyom De mint bárónő is, az maradok, aki voltam, ragaszkodással és teljes hűve a színház világának. Igazgató urnak tisztelettel hűve Dombi Margit.

Janovics Jenőnek kellemetlen volt a dolog: A leendő báróné elvitte az előleget is, pedig az igazgató azt várta volna, ha Dombi Margit nem a ragaszkodásról, hanem az előlegről biztosítja. A méltóságos b. gyulai rendőrkapitány ragadta ki a direktort.

— Skerz Izsó urat keresem.

— A báró urat?

— Ördögöt báró . . . ? Egy bécsi kézműáru nagykereskedő cég vigéce.

— Tehát Skerz álbáró?

— Minden bizonnyal az! De a legnagyobb baja neki, hogy 900 koronát olyan pénzt felejtett magánál, amelylyel már tizenöt napal ezelőtt el kellett volna számolnia.

Az alkaptány megtudta a társulat tagjaitól, — hogy az álbáró Dombi Margittal a lagunák világszép városába utazott. Hamar táviratot küldöttek utánuk. Még

utközben Zágrábban elcsípték Skerz urat. Dombi Margit onnan telegrafált Janovicsnak:

„Kiábrándultam és szives engedelmével visszatérek a társulathoz. Dombi Margit.“

Janovics most meg van győződve, hogy Dombi Margit mindaddig a társulat tagja lesz, míg egy fejedelem meg nem szökteti.

HIREK.

Kolozsvár, szept. 18.

— **Olvasóink figyelmébe.** Egy Bartók nevezetű egyén a rendőrség jelentése szerint mindenütt úgy adja ki magát mint a „Kolozsvári Hírlap“ munkatársa és ennek révén szegényebb és tapasztalatlanabb embereket megsarcol, pénzeket szed fel. Ezennel kijelentjük a nyilvánosság előtt, hogy a nevezett lapunk kötelékéhez soha nem tartozott és nem is tartozik, s lapunk nevében elkövetett sérelmeiért a rendőrségnél általmatlaná tétele végett a kellő lépéseket megtettük.

— **Esküdtézéki tárgyalás.** A tegnap délelőtt háromnegyed 9-kor nyitotta meg báró Szentkereszty Zsigmond elnök az esküdtézéki tárgyalást. A feltett kérdések után az esküdtek visszavonultak ítélethozatalra. 11 órakor hirdették ki az ítéletet, mely szerint a főbűnös 7 évet kapott, a többiek 2—3 évet kaptak, míg a két cigány 6—8 hónapot kapott, valamennyi vádlott 40 korona pénzbüntetésre, vagy 2 napi elzárásra ítéltetett, a 4 hónapi vizsgálati fogság beletudódik mindenkinek a büntetésébe. A vádlottak megnyugodtak. Az ügyész felebbezett.

— **Jókai emlékezete.** Lélekemelő összejövetelt rendezett tegnap d. e. az Erdélyi Irodalmi Társaság elhunyt koszorús költőnk — Jókai Mór emlékeztetére a városház közgyűlési termében. Az igen szép számban megjelent előkelő közönség, kiknek soraiban a munkásosztály is tekintélyes számban volt képviselve, a legnagyobb élvezettel hallgatta az egyes számok előadását és megelégedésének zajos éljenzéssel és tapssal adott kifejezést. Az előadás során az elnök szép szavakban méltatta Jókai kiváló költészetét és a hazai, társadalom és irodalom terén kifejtett tevékenységét, mely után a társaság olvasott fel gyönyörű szemelvényeket Jókai műveiből, a melyek közül nem egy feljegyzése zajos derültségre ragadta a hallgatóságot, rajzolván ezuttal az elhunyt költő tudását és sokoldalúságát. Ezután Tompa Kálmán mint vendég szavalta el saját ez alkalomra írt lelkes költeményét, melylyel az egész hallgatóságot magával ragadta; majd Hory Bélának ez alkalomra írt „Apróságok Jókai életéből“ című érdekes leírása került felolvasásra, melynek igazán érdekes részletei és kedélyes szellemes, találó és jókedvtől duzzadó hasonlításai a legjobb benyomást tette. Általában véve a Társaság igen szép és hasznos munkát végzett tegnap a melyet csak köszönetet mondhatunk. Az ünnepély lelkes éljenzések között, a legjobb érzéseket hintve el a hallgatóság

keblében, d. u. fél 1 órakor ért véget.

— **Klő a gyerek?** Ez év elején Korponai Anna halasi nő gyermektartási pört indított Pimke József odavaló gazdaember ellen. Pimke nagyon szeretett volna a kötelezettség alul kibujni s amikor a járásbírósi tárgyalásra ment, utközben így szólt Nagylaki Krisztinához, akit tanúnak idéztek volt be a pörben:

— Édes lelkem, adok magának husz pengőt, ha azt vallja a járásbírósi előtt, hogy a gyerek nem az enyém, hanem Korsós Jánosé.

Nagylaki Krisztina színelőadásban beleegezett a dologba, azonban a járásbírósi előtt föltálla a Pimke József ajánlatát. Pimkét hamis tanúzás miatt perben is fogták, a törvényszék azonban felmentette, mert a beszélgetésnek nem volt tanuja.

A budapesti kir. ítélőtábla ma a törvényszék felmentő ítéletét helybenhagyta.

— **Az almaevők ligája.** Amerikában, legcsodálatosabb egyesülések hazájában van egy szövetség, melynek címe: „Apple consumers“, amely ugyan a legkritikátlak egyiké, de már 60.000 tagja van. Célja részben az almafa tenyésztése, részben a belföldi alma védelme a kanadai almabevétel ellen. A liga csak annyit követel tagjaitól, hogy bárhol járnak is, ott hon, fogadoban vagy uton, mindennél amerikai almát kérjenek és naponta fogyasszanak el két darabot. Működésének eddigi eredménye rendkívül nagy.

— **Páris utcáiról.** Különös lopás, jobban mondva halottrablás történt a minap Páris utcáin. Egy Gouet nevű, 70 éves uriaszonyt úgy elgázolták, hogy nyomban meghalt. Egyszerre két nő vetette magát az élettelen tetemre s rettenetes jajveszékkel kezdtek el-síratni „nővéüket“. A járőrök mély megilletődéssel nézték a két asszony fájdalmát s mikor a halottat a morgue-ba vitték, csak nagy erőfeszítéssel tarthatták vissza őket, nehogy még oda is kövessék szerencsétlenül járt „testvérüket“. Csak később derült ki, hogy a megboldogultnak, aki igen vagyos asszony volt, sohase volt nővére s egyáltalában semmiféle nőnemű hozzátartozója. A nők — tolvajok voltak, akik ügyes inszenzírozással gyorsan kiaknálták a helyzetet s elszedték a halott aranyóráját, ezüst burnószelencéjét és tartalmas tárcáját.

— **Verekedés olasz parasz-tok és katonák között.** Rómából jelentik: A Stefania-ügynökség közli, hogy az a jelentés érkezett a belügy-ministeriumhoz, hogy a Prapani mellett levő Castelluzo-ban tegnap este nyolc karabélyos és két más katonára a parasztszövetség tagjaival összeveszet és valószínűleg azért, mert azt látták, hogy körülvannak véve, fegyverüket használták. Több paraszt megsebesült, hármat este a kórházba szállították, miközben az egyik meghalt. Részleteket nem tudni. A karabélyosok főparancsnokának rendeletére letartóztatták azokat a katonai személyeket, kik a verekedésben résztvettek. Az illetékes törvényszék és közigazgatási hatóságok a helyszínére mentek.

— **Fegyenczázadás orosz-országban.** Nikolajovszkából jelenti az orosz távirati ügynökség: Tegnap a helyi fogházban amidőn a ható-

ság meg akarta akadályozni az egyik fegyenczel szemben elkövetett erőszakoskodásokat, rendezavarások fordultak elő, melyeket fegyveres erővel nyomtak el. Egy fegyencet megöltek, hármat megsebesítettek. Egy felügyelő is megsebesült.

— **Megtámadott misszio.** Brisbane-ből táviratozzák, hogy Német Uj-Guineából odaérkezett jelentések szerint a benszülöttek egy csapata megtámadta a katolikus missziót és a papok és apácák közül sokat megölt. 36 benszülöttet elfogtak és 16-ot ezért a büntetékért kivégeztek. A benszülöttek az összes fehéret megakarták ölni, de e szándékuk nem sikerült.

— **Merénylet egy lelkész ellen.** Lipótvárról írják, hogy Beőr Kálmán ottani fegyintézet ev. ref. lelkész ellen merényletet követett el egy fiatalember. A lelkész neje társaságában a fegyintézet udvarán sétálgatott, a mikor a merénylet hátulról feléje sietett és megszólította. Beőr visszafordult mire a fiatal ember kezét ütésre felemelte, ebben azonban a lelkész megakadályozta. Ekkor a fiatalember a kezében levő hatalmas kamos bottal teljes erővel több ízben a tiszteletes fejére ütött. Beőr Kálmán két ütést bal-karjával felfogott, ezzel a karja is két helyen megsérült, egy harmadik ütés azonban a fejét érte s a vér nyomban elöntötte arcát. A fiatalember erre szidkozódva eltávozott. Beőr Kálmán kinos meglepetéséből felocsudva, a körülötte állóktól tudta csak meg, hogy a merénylet fiatalember Vancsó Pál vörösvári lakos, Vancsó Jánosnak fia, mire őt súlyos testi sértés miatt a galgóci járásbírósnál feljelentette.

— **Házasságszédelő felség-sértő.** A berlini rendőrség egy Stessen György nevű péket nyomoz, a ki felségssértést követett el és megszökött. Stessenről kitudódott, hogy gróf Saltiak név alatt egy gazdag özvegy asszonytól házasság ürügye alatt nagyobb pénzösszeget csikart ki.

— **Az aranykészítés titka.** Az egész sajtót bejárta néhány napja az a hír, hogy egy Fabiani Tito nevű olasz mechanikusnak, mérnök fiának, Febiani Feruccio-nak és Travaglini mechanikusnak sikerült mesterséges uton aranyat előállítani. Ha ez a hírilyen formában nem is állja meg helyét, annyi tény, hogy egy új, értékes, esetleg hadászati szempontból rendkívül érdekes fém készítése módjára talált rá e három olasz. A római Tribuna egyik levelezője ugyanis beszélgetést folytatott az egyik feltalálással, Fabiani Titoval, aki nagy reménykedéssel nyilatkozott találmányuk jövőjéről. A találmány eszméje tulajdonképpen Travaglini agyában született meg, a ki Spezziában volt egy gyárban alkalmazva. Kísérleteik magunkra vonták Fabiani-nak és fiának, Feruccio-nak, figyelmét, akik őt anyagilag is támogatták és eszméjével maguk is erősen foglalkoztak. Hosszu kísérletezés és próbálgatás után Travaglininek végre sikerült több különféle fém összeolvasztásából egy hasonló aranyat előállítani, amelyek előállítási költsége olyan olcsó, hogy a legkülönbözőbb ipari célokra alkalmazható. Fabiani sze-

rint az új fém: réz, vas, rádium, ezüst és foszfor összetételéből állítható elő. A készítés titka a foszfornak kellő időben és kellő mennyiségben való belevegyítésében rejlik. A rádiumot csak parányi kis mennyiségben kell hozzátenni, de az mégis rádium-tulajdonságokat ad az új fémnek. Katonák véleménye szerint e fém, mely erősebb és tartósabb az acélnál, nagyszerűen lehet használni ágyuk, páncélok és lövegek készítésére. Színe annyira hasonlít az aranyéhoz, hogy nem is lehet megkülönböztetni. A nápolyi és firenzei tűzértségi igazgatóságok kísérletet is tettek az új fémrel, de hogy milyen eredményt értek el vele, még nem állapítható meg. A találmányt a feltalálók, mint egyes londoni lapok írják, hatmillió frankért a Rothschild-csoportnak adták el, amely egy belga társulattal fogja a fémét nagyobb mennyiségben gyártani. Az illető belga részvénytársaságba mint részvényesek egy millió frank lefizetése mellett maguk a feltalálók is beléphetnek. A hír elég érdekes, azt azonban, hogy egyszerű technikai újításról van-e szó vagy egyenesen a bölcsök kövének feltalálásáról, mint a vérmesebb olasz lapok hirdetik, azt csak a legközelebbi napokban fogják megmutatni.

— **A párizsi szegények.** A nagy világvárosban a roppant fény mellett megdöbbentően sötét képe van a szegénységnek. Ámde a városi vatóság nem késlekedik, hogy áldozattal és derék intézmények létesítésével enyhítse a nagy nyomort, mely ellen számos magánjótékony intézmény is küzd. Páris hatóságának szegényügyi listájába 52 392 ember van beírva. Ezek 4.467.984 frank évi segélyt kapnak, mégpedig 4000 en havi 20 frankot, 15.000-en havi 10 frankot, 2188-an havi 8 frankot és 31.207-en havi 4 frankot. Az elhagyott szegény asszonyok közül 2427-en kapnak segélyt a város-tól és pedig 23-án 20 frankot, 65-en 10 frankot, és 2339-en havi 4 frankot. Ezek közt az asszonyok közt 604-nek van négy gyermeke 145-nek öt, 116-nak 6 gyermeke. Egy városi tanácsos a képviselő-testület megbízásából új javaslatot készített a segélyezésre nézve, s ezt már legközelebb tárgyalni is fogják. A jelenlegihez képest jelentékeny lesz a javulás. Az összes hatósági szegények három osztályba soroztatnak. Ez elsőbe tartoznak majd a minden támogatást nélkülöző teljesen munka képtelenek. Ezek havonta 30 frankot fognak kapni. A második osztályba azok sorozzák, akiknek egyebűnen csak igen csekély jövedelmük van s csak a minimális munkára képesek. A havi segélyük 20 frank. — Végül a harmadik csoportot azok a szegények alkotják, akiknek egyebűnen már van valami állandó segélyük. Ezek havi 10 frankot kapnának. Az inséges asszonyok külön csoportba kerülnek. Mind-egyik 10 frankot kapna havonta s minden gyermek után még 10—10 frankot. Egyben ajánlja a javaslatot, hogy az összes segélyezették kényszerítessenek rá, hogy a vidéken lakjanak, mert Párizsban segély mellett is nyomorogni kénytelenek. A szegény-

ügy ilyen reformja Párizs városának évi 4.328.776 frankjában kerülné.

— **Festő- és rajziskola Kolozsvárt.** Fáy Sándor akad. festő-művész festőiskolájába tanítványokul belépni óhajtok, Kossuth Lajos-utca 39. sz. I. emeleten jelentkezhetnek.

A női szépség elérésére és fentartására legkitünőbb és legbiztosabb a vegytiszta teljesen ártalmatlan Biró dr. féle „Havasí gypár Crème“. Probatégely 70 fillér. Kapható Wolff gyógyszerárban Kolozsvár. 78. 6—30.

SZÍNHÁZ.

* **Ma nem lesz előadás.** A kedvezőtlen, hideg idő miatt a tegnapi előadás után bezárulnak a nyári színház kapui s a legközelebbi előadást holnapután, kedden, már a téli színházban fogják megtartani. Az átköltözés miatt ma nem lesz színházi előadás. *Megnyitó előadás kedden a téli színházba.*

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Wesselényi Miklós-u. 7. sz.

Telephon szám 503.

ÉDES MUST

— kapható —

Deák Ferencz-utca 8.

Tisztelettel:

Pferschy I.

OVADÉKKÉPES
UTAZOK és PÉNZ-
BESZEDŐK

FELVÉTELEK.

● AJÁNLATOK ●
S. M. O. ALATT A
KIADÓHIVATALBA
INTÉZENDŐK.

Lászlóczky Testvérek

mészáros és hentes üzlete

KOLOZSVÁR, Mátyás kir.-tér 23.

(Iparos palota.)

A mai kor igényeknek teljesen modern berendezéssel átalakított

mészáros és hentes

üzletünkre

tisztelettel felhívjuk a n. é. közönség szíves figyelmét.

Üzletünkbe naponta friss hus különféle hideg felvágottak, valamint mindennemű füstölt húsok jutányos árban beszerezhetők.

Szolgálatkész tisztelettel

Lászlóczky Testvérek.

● ● Saját készítés! ● ●

Halló! Halló! Ki beszél?

az első

kolozsvári bőrönd készítő,

aki jót és tartósságot olcsón akar vásárolni, az el ne mulassa felkeresni a **Wesselényi Miklós-utca 24. sz. alatti üzletet** a posta mellett, ahol nagy választékban kaphatók mindenféle kézi- és

utazó bőröndök, utazó kosarak, kézi, piaci és iskolai táskák a legolcsóbb árban.

A legkisebb próbavételnél meggyőződhetik mindenki áruim olcsóságáról, mivel azok saját készítményeim.

Tisztelettel

HERSCHELES

127-26* bőröndkészítő.

● ● Legolcsóbb ár! ● ●

T. cz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy 20 év óta fennálló és jó hírnévnek örvendő cipész üzletemben **cipő raktárt** rend ztem be saját készítményeimből és ezután jó minőségű férfi-, női- és gyermek kész cipőkkel szolgálhatok a legutányosabb árak mellett.

Mériké szerint gyorsan és pon-

tosan készítik a legkényesebb igényeknek is megfelelő cipőket.

Tőlem vásárolt cipők ingyen javíthatnak.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve

maradok tisztelettel:

Eisler Mór,

139. sz. **cipész** 19-30.

Kossuth-u. 10. (volt unitárius collegium.)

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI PORTLAND-CEMENT-GYÁR

BRASSÓBAN.

Kolozsvárt kapható: Csiki Imre (Deák Ferencz-utca 39.), Segesváry és Társa, Tessitori és Gurisatti és Földes János (Kossuth Lajos-utca 41.) uraknál.

Alapított

1895.

Cocusdióból készült tiszta növényzsír nagy raktár kapható a következő árak mellett:

1—10 kg. vételnél . . . 60 krajczár.
25—50 " " " . . . 58 " "
150—200 " hordó vételnél 56 " "

1 öl elsőrendű búkkfa 11 ft.
1 öl másodikrendű búkkfa 10 ft 50 kr.
1 öl usztatott búkkfa 10 ft.
1 öl hasáb cserfa 10 ft.
Házhoz szállítva 1 ft-tal drágább.

Ölfa.

Egy próbavásárlás meggyőzöttet mindenkit a valódiságról.

A legolcsóbb és legjobb bevásárlási forrás!

Telefon 399. **Tudja meg mindenki,** Telefon 399, hogy

liszt, fűszer és tűzifa nagyban és kicsinyben a legjobban és legolcsóbban **STERN JÓZSEF** bej. czégu liszt, fűszer és tűzifa kereskedőnél

Wesselényi Miklós-utca 12. sz. a. szerezhető be.

Árjegyzék mindennemű lisztek, hüvelyes vetemények, valamint gabonaneműek a legolcsóbb napi árak mellett.

Cukor süveg vételnél	— frt 41 kr.	1 kg. Ia. Santos kávé	1 frt 20 kr.
Koczká cukor 5 kg-mos doboz vételnél	— " 42 "	A kávék 5 kg vételnél kl.-ként 10 krral olcsóbbak.	
1 kg. legfinomabb Cuba kávé	1 " 80 "	1 kg. Cocusdióból készült tiszta növényzsír	60 kr.
1 " " Gyöngykávé	1 " 80 "	1 kg. Friss Margarin vaj Ia	66 kr.
1 " Arany Jáva kávé	1 " 60 "	1 kg. Múzsir Ia	64 kr.
1 " Mocca kávé	1 " 60 "	Valamint az itt elő nem sorolható fűszer és liszt szakmába vágó összes cikketek legolcsóbban, legjobbban és legbontosabb kiszolgálás mellett árusítom.	
1 " finom és friss pergelt kávé	1 " 50 "		
1 " Portorico kávé	1 " 40 "		

Tűzifa

1 wagon elsőrendű hasáb búkkfa a fatelepemen átadva	57 frt.
1 " " " " " " " " " " " "	53 "
1 " " usztatott " " " " " " " " " "	51 "
1 " " hasáb cserfa a fatelepemen átadva	47 "

Házhoz szállítva wagonként 7 frttal drágább.

Fatelep a vasuti állomáshoz mellett.

Telefon szám 320.

Telefon szám 320.

Alapított

1895.

A legtisztább múzsir, mely teljesebben pótolja a disznózsírt, állandó nagy raktár.

Kapható a következő ár és mennyiségben:

1 kiló vételnél	64 kr.
5—10 kiló vételnél	62 kr.
12 1/2, 25, 50, 100 és 150 kg. hordókban 60 kr.	

Felapított tűzifa:

1 mm. vételnél 85 kr.	
5 mm. " " 80 kr.	
10 mm. " " 75 kr.	
1 öl elsőrendű búkkfa felapítva és hazaszállítva 13 frt 50 kr.	

Iskolai öltözetek

fiuk és gyermekek részére a legizlésebb és legolcsóbb szabott árban

NEUMANN M.

csász. és kir.

udv. szállító

130 13-20

Kolozsvár, Mátyáskirály-tér 14. szám.

Kiadja: a Szerkesztőség.

Nyomatott Gámán J. örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 10. sz.